

Nr 270.

Godkänd av första kammaren den 31 maj 1918.

Godkänd av andra kammaren den 31 maj 1918.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av vissa paragrafer i värnpliktslagen dels ock i anledning därav väckt motion.

(Lagutskottets utlåtande nr 57.)

(Lagutskottets memorial nr 61.)

Till Konungen.

Genom en den 1 mars 1918 dagtecknad proposition, nr 257, har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av i statsrådet fört protokoll, föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogat förslag till lag om ändrad lydelse av vissa paragrafer i värnpliktslagen.

Under åberopande av vad som anförts i riksdagens lagutskotts utlåtande nr 57 och memorial nr 61, av vilka tryckta exemplar härvid fogas, får riksdagen anmäla, att riksdagen, som icke kunnat i oförändrat skick godkänna det vid förevarande proposition fogade lagförslaget, för sin del antagit följande

Lag

om ändrad lydelse av vissa paragrafer i värnpliktslagen.

Härigenom förordnas, att §§ 16, 17, 19, 22, 27, 32, 33, 34, 37, 41 och 53 värnpliktslagen skola hava följande ändrade lydelse:

Bihang till riksdagens protokoll 1918. 14 saml. 90 häft. (Nr 270—272.) 1

§ 16.

Uppskov
med inskriv-
ning m. m.

1. Uppskov med — — — — — eller fara.
2. Sådant uppskov — — — — — försörjningsbidrag.
3. Förefinnes anledning till uppskov enligt denna § ännu vid inskrivningsförrättningen det år, under vilket den värnpliktige fyller tjugufyra år, frikallas han från värnpliktens fullgörande under fredstid.
4. Bliver inskriven — — — — — fullgörande.
5. Nu har utländsk man, som icke förut varit svensk medborgare, blivit genom naturalisation upptagen till medborgare här i landet; fyller han det år, inskrivningen sker, minst tjugusex år eller kan han med intyg styrka, att han i utlandet gjort militärtjänst under längre tid, än vad i § 27 mom. 1 sägs, då skall han frikallas från värnpliktens fullgörande under fredstid.
6. Sådän frikallelse — — — — — eller senare.

§ 17.

Uppskov med
tjänstgöring
m. m.

1. Uppskov till — — — — — fyller tjugufyra år.
2. Yppas för — — — — — Konungen bestämmer.
3. Uppskov till — — — — — Konungen bestämmer.
4. Från redan — — — — — Konungen bestämmer.
5. Värnpliktig, som — — — — — hemförlovats.
6. Är anledning — — — — — är stadgat.
7. Har för värnpliktig vid inskrivningsförrättning förelegat sådant förhållande, som i § 16 mom. 2 omförmäles, men har han av glömska, okunnighet eller liknande orsak försummat att då begära uppskov med tjänstgöringen, äger Konungen, på därom gjord ansökning, att efter prövning i varje särskilt fall meddela uppskov med eller hemförlovning från tjänstgöring.

§ 19.

Inskrivnings-
nämnds
åligganden.

1. Inskrivningsnämnd — — — — — av nämnden underskrivas.
2. Inskrivningsnämnd — — — — — föreskrivet.
3. Under den del av året, som infaller emellan inskrivningsnämndens sammanträde och inskrivningsrevisionens sista sammanträde för året, må för inskrivning av värnpliktiga, som uteblivit från den i § 13 omförmälda inskrivningsförrättningen, de åligganden och befogenheter, som enligt mom. 1 tillhöra inskrivningsnämnd, i den omfattning och i enlighet med de närmare föreskrifter, Konungen meddelar, utövas av

inskrivningsbefälhavaren eller, beträffande å sjömanshus inskrivna värnpliktiga, av sjörullföringsbefälhavaren.

Beslut, som av områdesbefälhavaren i sådant ärende meddelas, skall underställas näst därefter sammanträdande inskrivningsrevision och må ej gälla, förrän detsamma blivit av revisionen prövat; dock att sjörullföringsbefälhavarens beslut beträffande värnpliktig, som med laga förfall varit frånvarande från inskrivningsförrättning, skall gälla, till dess detsamma blivit av revisionen prövat.

4. Sjørullföringsbefälhavare må, även under den del av året, som infaller emellan inskrivningsrevisionens sista sammanträde för året och näst infallande inskrivningsförrättning, utöva i mom. 3 omförmälda åligganden och befogenheter beträffande å sjömanshus inskriven värnpliktig, vilken med laga förfall varit frånvarande från inskrivningsförrättning för sjömanshus eller som haft fast anställning såsom sjökadett, kustartillerikadett, mariningenjörselev, mariningenjöraspirant, marinintendents elev eller marinintendents aspirant.

Under nu nämnd tid må jämväl inskrivningsbefälhavare beträffande å sjömanshus icke inskriven värnpliktig, som haft fast anställning såsom sjökadett, kustartillerikadett, mariningenjörselev, mariningenjöraspirant, marinintendents elev eller marinintendents aspirant, utöva i mom. 3 omförmälda åligganden och befogenheter.

Beslut, som av sjörullföringsbefälhavare eller inskrivningsbefälhavare i sådant fall meddelas, skall gälla, till dess detsamma blivit av inskrivningsnämnden prövat.

§ 22.

Inskrivningsrevision sammanträder på kallelse av ordföranden.

Revisionen åligger

- a) att pröva — beslut;
- b) att granska — — — — — — — — — — — — — — — — i § 19 mom. 1 c;
- c) att verkställa rättelse beträffande sådana av inskrivningsnämnd begångna misstag, som kommit till revisionens kännedom;

d) att granska och, där så skälighet finnes, ändra inskrivnings- eller sjörullföringsbefälhavarens beslut i ärende, som jämlikt § 19 mom. 3 blivit revisionen underställt;

e) att, på förslag av vederbörande militärbefäl, enligt de närmare föreskrifter Konungen meddelar, verkställa uttagning av värnpliktiga, som, utöver de enligt egen önskan av vederbörande inskrivningsnämnder för ändamålet uttagna, erfordras för utbildning till underbefäl eller fackmän vid fotfolket, trängen och intendenturtrupperna, varvid iakttagas,

Inskrivnings-
revisions
åligganden.

att vid lika lämplighet i första rummet uttagas de, vilka därtill anmält sig, samt att för dylik utbildning icke uttagas sådana för fotfolket avsedda värnpliktiga, som visa, att tjänstgöringens fullgörande skulle bereda dem eller av deras arbete beroende nära anhöriga väsentliga svårigheter eller olägenheter; samt

f) att, utöver vad ovan sägs, i de fall, Konungen bestämmer, verkställa tilldelning av värnpliktiga till visst truppslag eller viss tjänst eller befattning, med iakttagande av att vid lika lämplighet i första rummet uttagas de, vilka därtill anmält sig.

Inskrivningsrevisionens — — — — — bestämmer.

§ 27.

1. Vapenför värnpliktigs utbildningstid.

Värnpliktigs
utbildningstid
m. m.

- A. Vapenför värnpliktig — — — fyrtyotvå dagar under fjärde året.
 B. Vapenför värnpliktig — — — fyrtyotvå dagar under tredje året.
 C. Vapenför värnpliktig, vilken vid inskrivningsförrättning eller hos befälhavaren för det inskrivnings- eller sjörullföringsområde, vartill den värnpliktige hör, på sätt Konungen närmare förordnar, visar sig äga förutsättningar för utbildning till plutonchef eller motsvarande befattning, må fullgöra sin värnpliktstjänstgöring på sätt under B föreskrives, ändå att han icke avlagt där omförmält kunskapsprov. Har sådan värnpliktig, enligt vad i § 6 mom. 3 sägs, blivit inskriven redan det år, då han fyllde aderton eller nitton år, är han skyldig att fullgöra sin värnpliktstjänstgöring enligt bestämmelserna under B.
 D. Idkar värnpliktig — — — — — prövar skäligen.
 E. Under A avsedd — — — — — i en följd.
 F. Repetitionsövning — — — — — den 9 september.

2. Icke vapenför värnpliktigs utbildningstid.

- A. Icke vapenför — — — — — de tre första åren.
 B. Icke vapenför — — — — — första eller andra året.
 C. Icke vapenför — — — — — första eller andra året.
 D. Beträffande värnpliktig — — — — — prövar skäligen.
 E. Värnpliktig, vilken — — — — — såsom vapenför.

3. Reservtruppvövning.

Vapenför värnpliktig, — — — — — femte eller sjätte året.

4. Särskilda bestämmelser.

Varder fartyg, — — — — — särskilda bestämmelser.
 Har värnpliktig — — — — — bestämmer Konungen.
 Värnpliktig jämlikt denna lag åliggande tjänstgöring må icke av-
 brytas för undergående av förvandlingsstraff för böter.

§ 32.

1. Varje år skall mönstring, som i denna § omförmäles, hållas med värnpliktiga, med undantag av dem, som under årets lopp varit i tjänstgöring såsom värnpliktiga eller som äro å sjömanshus inskrivna och till sjöfart inmönstrade. Mönstring.
2. Med värnpliktiga, utom — — — — — nämnda uppgift.
3. Med värnpliktiga, som — — — — — nämnda uppgift.
4. Kallelse till — — — — — kommuner.

§ 33.

1. För värnpliktig, — — — — — tillhörande landstormen.
2. Värnpliktig, med undantag av den, som är inskriven å sjömanshus och tillhör marinen, skall, därest han vill för längre tid än en månad vistas utom den ort, där han är kyrkobokförd, därom före avresan göra anmälan hos vederbörande områdesbefäl samt därefter hålla detta befäl underrättat om sin adress, intill dess han återkommer; dock att, där den värnpliktige inmönstrats till sjöfart, anmälan erfordras allenast om påmönstringen och avmönstringen. Värnpliktigs vistelseort och anmälnings-skyldighet.
3. Värnpliktig, som är å sjömanshus inskriven och tillhör marinen, skall, därest han ej är i tjänstgöring eller till sjöfart inmönstrad, hålla sjömanshusombudsmannen underrättad om sin adress.

§ 34.

1. Värnpliktig, som — — — — — två repetitionsövningar. Värnpliktig, som tillhört härens eller marinens fast anställda personal m. m.
 2. I mom. 1 nämnd värnpliktig anses hava fullgjort den i § 27 föreskrivna första tjänstgöring, men är skyldig att med vederbörlig åldersklass deltaga i repetitionsövning samt reservtruppövning.
- Har den fasta anställningen vid hären eller marinen eller vid härens eller marinens reserv uppgått till minst tre år, anses den värnpliktige hava fullgjort all den i § 27 mom. 1 eller 2 föreskrivna tjänstgöring, men är, om han tillhör hären, skyldig att med vederbörlig åldersklass del-

taga i reservtruppövning. Detsamma gäller ock den, som, under fast anställning vid hären eller dess reserv, undergått rekrytutbildning samt deltagit i tre repetitionsövningar, ävensom den, vilken såsom värnpliktig fullgjort första tjänstgöring och en repetitionsövning samt därefter varit fast anställd under minst två år.

Marinen tilldelad vapenför värnpliktig, som varit anställd såsom sjökadett, kustartillerikadett, mariningenjörselev, mariningenjöraspirant, marinintendentselev eller marinintendentsaspirant under en tid av sjuttiofem dagar eller därutöver, äger att såsom fullgjord värnpliktstjänstgöring tillgodoräkna sig det antal dagar, han under sådan anställning genomgått militär utbildning.

Icke vapenför värnpliktig, som innehaft fast anställning vid hären eller marinen eller vid härens eller marinens reserv, äger att såsom fullgjord värnpliktstjänstgöring tillgodoräkna sig det antal dagar, han varit fast anställd.

I vad mån fast anställning vid krigsmakten i övriga fall må anses motsvara tjänstgöring i beväringen, bestämmer Konungen.

3. Värnpliktig, som — — — — — i beväringen.

4. Den, som avlagt medicine kandidatexamen samt fullgjort därefter följande föreskrivna propedeutiska kurser och grundläggande tjänstgöring, ävensom den, som avlagt veterinär-, tandläkar- eller farmacie kandidatexamen, tillhör beväringens första uppbåd under hela sin värnpliktstid.

§ 37.

Landstormens
tjänstgörings-
område.

Landstormen må icke föras utom eget och närmast tillgränsande inskrivningsområden, dock att till landstormen hörande värnpliktig, som erhållit sin utbildning vid marinen, må, även utom sagda inskrivningsområden, användas för det lokala kustförsvaret samt att till landstormen hörande värnpliktig må, på ansökan, i den omfattning och i enlighet med de närmare föreskrifter, Konungen meddelar, fullgöra honom åliggande landstormsövning tillsammans med landstorm från annat inskrivningsområde, än det han tillhör.

§ 41.

Försummad
mönstring.

1. Värnpliktig, som bort fullgöra i § 32 omförmäld mönstring, men utan laga förfall uraktlåter detta, böte för varje gång fem kronor.

Försummad
anmälnings-
skyldighet.

2. Värnpliktig, som — — — — — fem kronor.

§ 53.

1. Till de nya bestämmelserna — — — — till och med år 1936.
2. Till stadgandet i § 34 mom. 4, i vad detsamma avser den, som avlagt medicine kandidatexamen samt fullgjort därefter följande föreskrivna propedeutiska kurser och grundläggande tjänstgöring, sker övergång sålunda, att den, som inskrivits under något av åren 1902, 1903, 1904, 1905, 1906 eller 1907, skall tillhöra beväringen och dess första uppbåd till och med det i ordningen motsvarande av åren 1917, 1919, 1921, 1923, 1925 och 1927 samt landstormen till och med det i ordningen motsvarande av åren 1923, 1924, 1925, 1926, 1927 och 1928.
3. Till stadgandet i § 34 mom. 4, i vad detsamma avser den, som avlagt veterinär-, tandläkar- eller farmacie kandidatexamen, sker övergång sålunda, att den, som inskrivits något av åren 1905, 1906 eller 1907, skall tillhöra beväringen och dess första uppbåd till och med det i ordningen motsvarande av åren 1923, 1925 och 1927 samt landstormen till och med det i ordningen motsvarande av åren, 1926, 1927 och 1928.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1919, dock att de i §§ 32 och 33 stadgade skyldigheter icke åligga värnpliktiga, som före lagens ikraftträdande överförts till landstormen.

Stockholm den 31 maj 1918.

Med undersåtlig vörndnad.
